

KANCELARIA RADCY PRAWNEGO
Radosław Majda
99-400 Łowicz, ul. Browarna 8
NIP: 834-150-50-01, tel. 604-111-292

Łowicz, dnia 10 lutego 2023 r.

Trybunał Konstytucyjny
al. Jana Chrystiana Szucha 12a
00-918 Warszawa

Skarżący: M M

reprezentowany przez pełnomocnika
ustanowionego z urzędu w osobie radcy
prawnego Radosława Majdę
Nr wpisu Łd-Sk-120.

SKARGA KONSTYTUCYJNA

Działając w imieniu skarżącego na podstawie pełnomocnictwa udzielonego mi z urzędu na mocy Decyzji Okręgowej Izby Radców Prawnych w Łodzi z dnia 28 listopada 2022 r. i zgodnie z jednoznaczną wolą skarżącego, na podstawie art. 79 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) i art. 44,46 i nast. ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 2393) **wnoszę o:**

I. stwierdzenie niezgodności:

A) Przedmiot kontroli:

art. 2 ust. 1b ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 75 tj. ze zm.) **z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej** w zakresie, w jakim skarżony przepis pozwala Przewodniczącemu Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego odmówić przyjęcia do rozpoznania skargi skazanego na przewlekłość postępowania wykonawczego w przedmiocie udzielenia przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności tylko i wyłącznie z powodu stwierdzenia, że tego rodzaju sprawa (*wchodząca w zakres regulacji Kodeksu karnego wykonawczego*) wyłączona jest z kategorii spraw objętych regulacjami w/w ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, której to ustawy nie stosuje się do spraw, o których mowa w art. 1§1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks karny wykonawczy (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 652 ze zm.) i jednocześnie sprawa ta nie stanowi wyjątku, o którym mowa w art. 2 ust. 1b w/w ustawy o skardze na przewlekłość postępowania.

B. Wzorzec kontroli: prawo do rozpatrzenia każdego rodzaju sprawy (bez wyjątków) i to bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd.

Zdaniem skarżącego naruszenie w/w prawa polegało na tym, że odmówiono mu przyjęcia do rozpoznania skargi na przewlekłość postępowania wykonawczego Sądu Okręgowego w Ł w sprawie o sygn. akt dotyczącej żądania udzielenia przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności, z powodu stwierdzenia, że tego rodzaju sprawa wyłączona jest spod kategorii spraw objętych regulacjami ustawy o skardze na przewlekłość postępowania i nie podlega badaniu pod kątem przewlekłości postępowania w innym trybie, niż administracyjny oraz nie stanowi wyjątku, o którym mowa w art. 2 ust. 1b w/w ustawy o skardze przez co skazany zmuszony był bardzo długo oczekiwać na rozstrzygnięcie wniosku w swojej sprawie, która jego zdaniem trwała znacznie dłużej, niż jest to niezbędne do jej zakończenia, a więc nosi cechy przewlekłości postępowania.

II. zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego tytułem pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu według norm przepisanych, albowiem koszty te nie zostały zapłacone w całości ani w części.

III. zasądzenie kwoty tytułem zwrotu wydatków poniesionych przez pełnomocnika w związku z tą sprawą, a przedstawiających się następująco:

- wysłanie informacji o swoim ustanowieniu do skarżącego listem poleconym:
6,80 zł;

- wysłanie skargi konstytucyjnej do Trybunału Konstytucyjnego listem poleconym
7,20 zł.

Razem: 14 zł. (*dowód korespondencja pocztowa w aktach sprawy*)

UZASADNIENIE

1. Przedstawienie stanu faktycznego sprawy.

Skazany M Ma wniósł do Sądu Okręgowego w Ł skargę na przewlekłość postępowania wykonawczego tego Sądu w przedmiocie udzielenia przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności, sygn. akt

Przedmiotowa skarga rozpoznawana była w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 75 tj. ze zm.).

Sąd rozstrzygający przedmiotową skargę skazanego M M wydał w dniu lipca 2022 r. zarządzenie odmawiające przyjęcia skargi do rozpoznania (pkt. 1 zarządzenia) oraz odpis prawomocnego zarządzenia przesłał skarżącemu z pouczeniem o niezaskarżalności (pkt. 2 zarządzenia).

Sąd orzekający powołując się na przepisy w/w ustawy o skardze stwierdził, że przepisów tej ustawy nie stosuje się do skargi wniesionej przez tego skazanego ponieważ sprawa, której skarga dotyczy jest sprawą tego rodzaju, iż nie może być rozpoznawana według przepisów w/w ustawy o skardze. Wchodzi ona bowiem w zakres regulacji Kodeksu karnego wykonawczego dlatego jest wyłączona z kategorii spraw objętych regulacjami w/w ustawy o skardze, której to ustawy nie stosuje się do spraw, o których mowa w art. 1§1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks karny wykonawczy (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 652 ze zm.) i jednocześnie sprawa ta nie stanowi wyjątku, o którym mowa w art. 2 ust. 1b w/w ustawy o skardze na przewlekłość postępowania.

W tej sytuacji wydane zarządzenie jako niezaskarżalne stało się prawomocne i zostało doręczone skarżącemu w dniu 5 lipca 2022 r. Jest to rozstrzygnięcie ostateczne i wyczerpujące drogę prawną w niniejszej sprawie.

2. Uzasadnienie zarzutu niezgodności kwestionowanego przepisu ustawy ze wskazanym konstytucyjnym prawem skarżącego z powołaniem argumentów na poparcie zarzutu.

Skarżący uzasadnia niezgodność wymienionego w *petitum* skargi przepisu ustawy ze wskazanym we wzorcu kontroli konstytucyjnym prawie skazanego tym, że analiza konstrukcji prawnej przywołanego przepisu, w szczególności jego pierwszej części, aż do słów: „chyba że dotyczą one obowiązku naprawienia szkody, zadośćuczynienia za doznaną krzywdę lub nawiązki orzeczonej na rzecz pokrzywdzonego”, a więc tej części tego przepisu, która ustanawia wyjątek do jej stosowania do spraw o których mowa w art. 1 *zakres regulacji kodeksu* §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks karny wykonawczy (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 665,666,768,1452 i 2217) - prowadzi do jednoznacznego wniosku, że odmowa rozpoznania wniesionej przez skarżącego skargi na przewlekłość postępowania sprawiła, że w istocie rzeczy przez bardzo długi okres czasu pozostawał nierozpoznany jego wniosek o udzielenie przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności, gdyż postępowanie to przeciągało się bardzo długo i z pewnością ponad czas kiedy mogło i powinno zapaść jakies rozstrzygnięcie merytoryczne w jego sprawie. Trzymanie skazanego w stanie niepewności co do stanu prawnego przez nieuzasadnienie długi okres czasu z pewnością narusza jego prawa konstytucyjne.

Skarżący podnosi, iż jego zdaniem wadliwa i sprzeczna z art. 45 ust. 1 jest przede wszystkim początkowa część zaskarżonego przepisu ustawy, która wskazuje, że ustawy nie stosuje się w sprawach należących do kręgu spraw objętych zakresem regulacji kodeksu karnego wykonawczego (art. 1 §1 tego kodeksu), poza oczywiście wyjątkami jakie ten przepis statuuje. Takie rozwiązanie prowadzi do uznania, że nie w każdej sprawie toczącej się z przewlekłością można zastosować przepisy w/w ustawy o skardze jeżeli strona zdecyduje się na jej wniesienie. Między innymi niemożliwe jest stosowanie przepisów w/w ustawy o skardze na przewlekłość postępowania wykonawczego w przedmiocie udzielenia przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności.

Zdaniem skarżącego powyższe ograniczenie, a także te same ograniczenia w innych sprawach, o których mowa w art. 1 §1 kodeksu karnego wykonawczego, a niewymienionych w katalogu wyjątków, naruszają konstytucyjne prawo skarżącego do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Konstytucja wyraźnie stwierdza, że „Każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd” i nie przewiduje tu żadnych ograniczeń ani

wyjątków co do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Konstytucyjny zapis wskazując na prawo do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki nie rozróżnia jakich spraw ma dotyczyć rozpoznanie bez nieuzasadnionej zwłoki, ani nie wprowadza katalogu wyjątków od tej zasady.

Zatem art. 2 ust. 1b w/w ustawy o skardze powinien być uznany za sprzeczny z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Skarżący uważa bowiem, że ze względu na ograniczenie które statuuje zaskarżony przepis pozbawiono go prawa do sprawiedliwego rozpatrzenia jego sprawy, a przede wszystkim rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Jest to niesprawiedliwe potraktowanie skarżącego przez Sąd orzekający na podstawie tak skonstruowanego przepisu ustawy, a w szczególności niesprawiedliwe w porównaniu do innych rodzajów spraw, gdzie całkowicie przeciwnie - w razie wniesienia przez stronę skargi na przewlekłość postępowania, przepisy w/w ustawy o skardze mogą być zastosowane.

Skarżący w następstwie wniesienia skargi na przewlekłość postępowania w niniejszej sprawie liczył na jej przyjęcie do rozpoznania, pozytywne orzeczenie i w konsekwencji upatrywał szybkiego rozpoznania jego wniosku o udzielenie przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności, jednakże otrzymał rozstrzygnięcie, tj. zarządzenie Sądu z dnia lipca 2022 r., które uważa za całkowicie niesprawiedliwe, naruszające jego prawo do sądu i jednocześnie krzywdzące.

Skarżący żąda zatem przeprowadzenia trybunalskiej kontroli wymienionej normy generalno - abstrakcyjnej zawartej w akcie normatywnym (tj. art. 2 ust. 1b w/w ustawy o skardze) uznając, że została ona zastosowana w jego sprawie i stała się podstawą wydania ostatecznego zarządzenia o konstytucyjnym prawie skarżącego.

3. Ustalenie stanu prawnego.

Skarżony przepis art. 2 ust. 1b w/w ustawy o skardze w zakresie słów: „Przepisu ust. 1 nie stosuje się w sprawach, o których mowa w art. 1 *zakres regulacji kodeksu* § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 665,666,768,1452 i 2217)” jest zdaniem skarżącego niekonstytucyjny w zakresie, w jakim dopuszcza odmowę zastosowania przepisów tejże ustawy do rozpoznania wniesionej przez stronę skargi na przewlekłość postępowania w niektórych rodzajach spraw (np. objętych zakresem regulacji kodeksu karnego wykonawczego) i nie objętych katalogiem wyłączeń. Powyższe rozwiązanie ustawowe prowadzi do swoistej niesprawiedliwości, albowiem nie wiadomo dlaczego akurat w pewnym rodzaju spraw mogą być stosowane przepisy w/w skargi

na przewlekłość postępowania, jeżeli skarżący taką skargę wniesie, a w innych nie ma takiej możliwości prawnej. Skarżący podnosi, iż jeżeli postępowanie trwa dłużej, niż jest to niezbędne – to niezależnie od rodzaju sprawy powinna być możliwość stosowania przepisów w/w ustawy o skardze do ewentualnego stwierdzenia przewlekłości postępowania w każdej sprawie bez wyjątków, aby zapewnić stronie przestrzeganie zapisu art. 45 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W przeciwnym razie dochodzi do naruszenia tego konstytucyjnego przepisu – tak jak to ma miejsce w niniejszej sprawie.

4. Analiza prawna.

Zakwestionowana w niniejszej skardze regulacja prawna stanowiła podstawę wydania zarządzenia naruszającego konstytucyjne prawo skarżącego, o którym była mowa powyżej, gdyż Sąd orzekający w niniejszej sprawie na tym przepisie oparł całe swoje rozstrzygnięcie. Wymieniony w *petitum* przepis ustawy podlegający kontroli mieści się zatem w zakresie rzeczowym aktów zaskarżalnych w drodze skargi konstytucyjnej. Zastosowany przez Sąd orzekający w niniejszej sprawie przepis doprowadził do odmowy przyjęcia do rozpoznania skargi na przewlekłość postępowania i w konsekwencji naruszenia prawa tego skazanego do rozpoznania jego sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki – nawet w przypadku kiedy dany akt prawny lub przepis prawny nie został powołany wyraźnie w sentencji tego rozstrzygnięcia. Sąd Okręgowy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 2 w/w ustawy o skardze, gdyż zastosował tu przepisy o postępowaniu zażaleniowym obowiązujące w postępowaniu, którego skarga dotyczy, a więc w postępowaniu karnym wykonawczym, jednak nie zmienia to faktu, iż o całości ostatecznego takiego właśnie rozstrzygnięcia przesądził zapis zaskarżonego celem przeprowadzenia kontroli trybunalskiej przepisu, tj. art. 2 ust. 1b w/w ustawy o skardze.

Tym samym miał on istotny wpływ na wydanie ostatecznego orzeczenia naruszającego konstytucyjne prawo skarżącego stanowiąc jego rzeczywistą podstawę prawną (vide: M. Kłopotcka-Jasińska: „Skarga Konstytucyjna na orzeczenie sądu” Wolters Kluwer; Warszawa 2020). Nie ulega wątpliwości, że w niniejszej sprawie pomiędzy zaskarżonym przepisem, a ostatecznym wydanym w sprawie orzeczeniem oraz sferą konstytucyjnych praw skarżącego zachodzi obligatoryjna trojaka zależność:

- 1) na podstawie zaskarżonego przepisu wydano orzeczenie (tu: zarządzenie),
- 2) wydane orzeczenie prowadzi do naruszenia konstytucyjnie gwarantowanego prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki,

3) zaskarżony przepis jest niezgodny z unormowaniem konstytucyjnym, które wyraża naruszone prawo skarżącego, a które zostało podniesione w skardze jako wzorzec kontroli.

Zatem zaskarżony przepis stanowiący podstawę orzeczenia Sądu Okręgowego pozostaje w merytorycznym związku z treścią unormowania konstytucyjnego statuującego prawo, na które powołuje się skarżący.

5. Udokumentowanie daty doręczenia prawomocnego wyroku, o którym mowa w art. 77 ust. 1 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym.

Odpis prawomocnego zarządzenia Sądu Okręgowego w Ł z dnia lipca 2022 r., sygn. akt wraz z uzasadnieniem został doręczony skazanemu w dniu 5 lipca 2022 r. (dowód w załączeniu). Jest to data doręczenia skazanemu prawomocnego orzeczenia wyczerpującego drogę prawną skorzystania ze zwykłych środków zaskarżenia w rozumieniu art. 77 ust. 1 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym.

Skarżący wystąpił do Sądu Okręgowego w Ł z wnioskiem o ustanowienie pełnomocnika z urzędu celem sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej w dniu lipca 2022 r. - data nadania w urzędzie pocztowym (dowód w załączeniu) Następnie wniosek ten został przekazany według właściwości do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ł

Decyzja z Okręgowej Izby Radców Prawnych w Łodzi o ustanowieniu pełnomocnika z urzędu do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej wpłynęła do Sądu Rejonowego w Ł , zaś pełnomocnikowi doręczono ją w dniu 5 grudnia 2022 r. (dowód w załączeniu).

Powyższe oznacza, iż termin do wniesienia skargi konstytucyjnej należy liczyć od następnego dnia po doręczeniu pełnomocnikowi decyzji o ustanowieniu go pełnomocnikiem z urzędu, a więc od 6 grudnia 2022 r., przy uwzględnieniu 10 dni, które upłynęły pomiędzy doręczeniem skarżącemu prawomocnego odpisu zarządzenia, a wystąpieniem przez niego do Sądu o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, co wstrzymało bieg terminu do wniesienia skargi konstytucyjnej.

Zatem niniejsza skarga została wniesiona w 82 dniu biegu 90- dniowego ustawowego terminu do jej wniesienia, a więc w ustawowym terminie przewidzianym przepisami ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym.

6. Informacja, czy od wyroku, o którym mowa w art. 77 ust. 1 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, został wniesiony nadzwyczajny środek zaskarżenia.

W niniejszej sprawie skazany M M nie korzystał z nadzwyczajnego środka zaskarżenia w postaci kasacji, gdyż prawomocne zarządzenie z dnia lipca 2022 r., sygn. akt nie podlegało zaskarżeniu (pkt. 2 zarządzenia).

7. Wnioski końcowe.

W ocenie skarżącego opisane w powyższym stanie faktycznym działanie Sądu Okręgowego odbyło się z naruszeniem jego zagwarantowanego konstytucyjnie prawa do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki (art. 45 ust 1 Konstytucji RP). Skarżący nieprzejeżdżając podnosi, iż gdyby przepisy w/w ustawy o skardze mogły być zastosowane w jego sprawie - to Sąd z pewnością stwierdziłby zaistnienie przewlekłości postępowania wykonawczego w sprawie o sygn. akt . i w konsekwencji powyższego - w jego ocenie zapewne zmieniłoby to na jego korzyść rozstrzygnięcie jego sprawy w przedmiocie udzielenia przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności. Dlatego uzasadnionym jest wniesienie niniejszej skargi konstytucyjnej celem zbadania zgodności z Konstytucją skarżonego przepisu ustawy.

W tym stanie rzeczy wnoszę, jak na wstępie.

RADCA PRAWNY

..Radosław Majda

radca prawny

Załączniki:

1. odpis prawomocnego zarządzenia Sądu Okręgowego w Ł z dnia lipca 2022 r., sygn. akt zał. nr 1,
2. kopia odpisu Decyzji OIRP w Łodzi o wyznaczeniu pełnomocnika z urzędu - zał. nr 2,
3. kopia odpisu postanowienia Sądu Rejonowego w Ł o ustanowieniu pełnomocnika z urzędu do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej - zał. nr 3,
4. kopia wniosku skarżącego o wystąpieniu o ustanowienie pełnomocnika z urzędu - zał. nr 4,
5. wydruk elektronicznego pokwitowania odbioru (dowodu doręczenia) skarżącemu odpisu prawomocnego zarządzenia kończącego postępowanie w sprawie - zał. nr 5,
6. kopia dowodu doręczenia radcy prawnemu Decyzji OIRP w Łodzi o ustanowieniu go pełnomocnikiem z urzędu w niniejszej sprawie - zał. nr 6,
7. 5 x odpis skargi konstytucyjnej wraz z załącznikami.